

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

15 juni 2016

WETSONTWERP

**tot uitvoering van de Verordening (EU)
nr. 98/2013 van het Europees Parlement en
de Raad van 15 januari 2013 over het op de
markt brengen en het gebruik van precursoren
voor explosieven**

AMENDEMENT

Zie:

Doc 54 **1870/ (2015/2016):**
001: Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

15 juin 2016

PROJET DE LOI

**portant exécution du Règlement (UE)
N° 98/2013 du Parlement Européen
et du Conseil du 15 janvier 2013 sur
la commercialisation et l'utilisation de
précurseurs d'explosifs**

AMENDEMENT

Voir:

Doc 54 **1870/ (2015/2016):**
001: Projet de loi.

Nr. 1 VAN DE HEER KLAPS c.s.

Art. 13

Dit artikel vervangen als volgt:

“Art. 13. In afwijking van artikel 43 van het Strafwetboek kan de rechter de bijzondere verbeurdverklaring bevelen van de goederen die het voorwerp zijn van een inbreuk op de bepalingen van de Verordening, deze wet of haar uitvoeringsbesluiten.

In afwijking van artikel 43 van voormeld wetboek kan de rechter de bijzondere verbeurdverklaring bevelen van de roerende en onroerende goederen die gediend hebben of bestemd waren om het voorwerp van de inbreuk voort te brengen, te fabriceren, te verwerken, te verdelen of te vervoeren, alsook van de middelen die nodig zijn om de diensten te verrichten.

In afwijking van artikel 42, 1° van voormeld wetboek kan de rechter de in het eerste en het tweede lid bedoelde bijzondere verbeurdverklaring uitspreken, zelfs wanneer de goederen of middelen waarop zij betrekking heeft geen eigendom zijn van de veroordeelde, zonder dat deze straf afbreuk mag doen aan de rechten van derden te goeder trouw op die goederen of middelen. Als de goederen die vatbaar zijn voor bijzondere verbeurdverklaring de eigendom zijn van een derde wordt artikel 5ter van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering toegepast.

De bijzondere verbeurdverklaring kan worden toegepast op de tegenwaarde van de in ~~het eerste en het tweede lid~~ bedoelde goederen en middelen die zijn vervreemd tussen het tijdstip waarop het misdrijf is gepleegd en de definitieve rechterlijke beslissing.

In geval van beslag op een onroerend goed wordt gehandeld overeenkomstig artikel 35bis van het Wetboek van strafvordering.”.

N° 1 DE M. KLAPS ET CONSORTS

Art. 13

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Par dérogation à l’article 43 du Code pénal, le juge peut ordonner la confiscation spéciale des biens faisant l’objet d’une infraction aux dispositions du Règlement, de la présente loi ou de ses arrêtés d’exécution.

Par dérogation à l’article 43 du Code précité, le juge peut ordonner la confiscation spéciale des biens meubles et immeubles qui ont servi ou étaient destinés à produire, fabriquer, transformer, distribuer ou transporter l’objet de l’infraction ainsi que les moyens nécessaires pour prester les services.

Par dérogation à l’article 42, 1°, du Code précité, le juge peut prononcer la confiscation spéciale visée aux alinéas 1er et 2, même si la propriété des biens ou moyens sur lesquels elle porte n’appartient pas au condamné, sans que cette peine puisse porter préjudice aux droits des tiers de bonne foi sur ces biens ou moyens. Si les biens susceptibles de faire l’objet de la confiscation spéciale sont la propriété d’un tiers, l’article 5ter du Titre préliminaire du Code procédure pénale est appliqué.

La confiscation spéciale peut être appliquée à la contre-valeur des biens et moyens visés à l’alinéa 2, qui sont aliénés entre la commission de l’infraction et la décision judiciaire définitive.

En cas de saisie d’un bien immeuble, il est procédé conformément à l’article 35bis du Code d’instruction criminelle.”.

Verantwoording

Dit amendement strekt tot verduidelijking van de ontworpen bepaling.

Uit de tekst van de ontworpen bepaling en de toelichting blijkt dat de indieners van het wetsontwerp willen afwijken van de in het Strafwetboek opgenomen gemeenrechtelijke regeling betreffende de verbeurdverklaring van een goed dat het voorwerp en het instrument vormt van het misdrijf:

— de verbeurdverklaring is mogelijk, zelfs als de betrokken goederen niet toebehoren aan de veroordeelde, tenzij een derde te goeder trouw eigenaar is van de door deze straf bedreigde goederen (artikel 42, 1° Strafwetboek);

— de verbeurdverklaring is steeds facultatief (artikel 43 Strafwetboek).

De vermelding van de zinsnede “Onverminderd de toepassing van de artikelen 42 tot en met artikel 43^{quater} van het Strafwetboek” is verwarringstichtend voor de rechtspracticus en de rechtszoekende omdat de indieners uitdrukkelijk wensen af te wijken van de gemeenrechtelijke regeling. Duidelijker is om in artikel 13 te verwijzen naar de zinsnede “In afwijking van de artikelen 42, 1° en 43 van het Strafwetboek”. Voor het overige zijn de gemeenrechtelijke bepalingen van het Strafwetboek op grond van artikel 100 van dit wetboek automatisch van toepassing, voor zover artikel 13 van het wetsontwerp er niet expliciet van afwijkt.

Het ontworpen artikel 13 bepaalt ook dat de derde die eigenaar is van het goed in het geding moet worden betrokken, zonder te preciseren op welke wijze dit dient te gebeuren.

Een systematische dagvaarding in gedwongen tussenkomst van de derde voor de strafrechter op verzoek van het openbaar ministerie is niet aangewezen. Artikel 13 kan het artikel 5ter van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering toepasselijk verklaren. Het openbaar ministerie zal dan de derde voorafgaandelijk per eenvoudig schrijven informeren over de datum van de eerste terechtzitting in de zaak. Bonafide derden kunnen vervolgens al dan niet als vrijwillig tussenkomende partij deelnemen aan het debat over de verbeurdverklaring van de betrokken goederen. Zij kunnen de rechter verzoeken om het beslag op te heffen en hem overtuigen om af te zien van verbeurdverklaring. Na een definitieve strafrechtelijke veroordeling kunnen zij een

Justification

Le présent amendement tend à préciser la portée de la disposition en projet.

Il ressort du texte de cette disposition, ainsi que de l'exposé des motifs, que les auteurs du projet de loi entendent déroger à la règle de droit commun inscrite dans le Code pénal en ce qui concerne la confiscation d'un bien faisant l'objet de l'infraction et constituant l'instrument de l'infraction:

— la confiscation est possible même si les biens concernés n'appartiennent pas au condamné, sauf si un tiers de bonne foi est propriétaire des biens visés par cette peine (article 42, 1°, du Code pénal);

— la confiscation est toujours facultative (article 43 du Code pénal).

Les termes “Sans préjudice de l'application des articles 42 à 43 du Code pénal” risquent de créer la confusion parmi les praticiens du droit et les justiciables, car les auteurs entendent expressément déroger à la réglementation de droit commun. Il serait plus clair d'utiliser dans l'article 13 les mots “Par dérogation aux articles 42, 1°, et 43 du Code pénal”. Pour le surplus, les dispositions de droit commun du Code pénal sont automatiquement d'application, conformément à l'article 100 de ce Code, à condition que l'article 13 du projet de loi à l'examen n'y déroge pas expressément.

L'article 13 du projet de loi indique par ailleurs que le tiers propriétaire du bien doit être impliqué dans la procédure - sans toutefois préciser de quelle façon.

Nous ne sommes pas favorables à l'idée de citer systématiquement le tiers en intervention forcée devant le juge répressif dès que le ministère public en fait la demande. L'article 13 pourrait prévoir que l'article 5ter du titre préliminaire du Code de procédure pénale est d'application en la matière, ce qui signifie que le ministère public devra informer le tiers préalablement par pli ordinaire de la date de la première audience. Les tiers de bonne foi pourront ensuite participer, le cas échéant en qualité d'intervenant volontaire, au débat relatif à la confiscation des biens concernés, demander au juge de lever la saisie et convaincre ce dernier de renoncer à la confiscation. Après une condamnation pénale définitive, ils auront la possibilité d'introduire dans le cadre du dossier

rechtsmiddel (verzet, hoger beroep en cassatieberoep) aanwenden in het kader van de strafzaak om verbeurdverklaring van hun goederen te neutraliseren. De derde kan ook een gemeenrechtelijke vordering tegen de Belgische Staat ahangig maken bij de burgerlijke rechter om zijn eigendom te revindiceren.

Artikel 11 van de Verordening bepaalt dat de sancties doel-treffend, evenredig en afschrikwekkend moeten zijn.

Dit amendement vult de ontworpen regeling aan als volgt :

Verbeurdverklaring van onroerende goederen die worden aangewend voor het plegen van een misdrijf

Volgens de geldende rechtspraak van het Hof van Cassatie kan het onroerend goed dat een dader heeft aangewend voor het plegen van een misdrijf slechts verbeurdverklaard worden als de wet dit uitdrukkelijk toelaat (zie Cass. 27 mei 2009, Nullum Crimen 2010, 179, noot J. Rozie). De tussenkomst van de wetgever is hier wenselijk en noodzakelijk. Artikel 35bis van het Wetboek van strafvordering is van toepassing op de inbeslagname van die onroerende goederen.

Verbeurdverklaring van de tegenwaarde van de (on)roerende goederen die zijn aangewend voor het plegen van het misdrijf, nadat ze zijn vervreemd door de dader voor de definitieve beslissing van de rechter

De strafwetgeving voorziet niet op algemene wijze in de verbeurdverklaring van de tegenwaarde (equivalent) van de goederen die worden aangewend voor het plegen van misdrijven (Cass. 4 april 2008).

Op basis van de voorgestelde regeling kan de strafrechter de tegenwaarde van het verkochte goed verbeurd verklaren, dit wil zeggen tegen de betaalde koopprijs. De rechter zal in concreto de rol van de koper bij de transactie onderzoeken. Als de koper te goeder trouw is kan de rechter de verbeurdverklaring beperken tot de tegenwaarde (koopprijs). Als de koper niet te goeder trouw is, wat de rechter onder meer kan afleiden uit het feit dat het goed is verkocht beneden de normale verkoopswaarde, kan hij beslissen om het onroerend goed verbeurd te verklaren.

répressif un recours (opposition, appel, pourvoi en cassation) visant à neutraliser la confiscation de leurs biens. Le tiers peut également intenter auprès du juge civil une action de droit commun à l'encontre de l'État belge, afin de revendiquer sa propriété.

L'article 11 du Règlement dispose que les sanctions doivent être effectives, proportionnées et dissuasives.

Le présent amendement complète la réglementation proposée de la manière suivante:

Confiscation de biens immeubles utilisés en vue de commettre une infraction

Selon la jurisprudence en vigueur de la Cour de cassation, le bien immeuble ayant servi à commettre une infraction ne peut être confisqué que si la loi l'autorise expressément (cf. Cass. 27 mai 2009, Nullum Crimen 2010, 179, note J. Rozie). L'intervention du législateur en cette matière est souhaitable et nécessaire. L'article 35bis du Code d'instruction criminelle s'applique à la saisie de ces biens immeubles.

Confiscation de la contre-valeur de biens meubles ou immeubles ayant été utilisés en vue de commettre une infraction, après qu'ils ont été aliénés par l'auteur de l'infraction, et ce, avant la décision définitive du juge

La législation pénale ne prévoit pas de manière générale la confiscation de la contre-valeur (valeur équivalente) des biens utilisés en vue de commettre des infractions (Cass. 4 avril 2008).

Sur la base de la réglementation proposée, le juge pénal peut confisquer la contre-valeur du bien vendu, c'est-à-dire le prix payé par l'acheteur. Dans la pratique, le juge examinera le rôle de l'acheteur dans la transaction concernée. Si l'acheteur est de bonne foi, le juge peut limiter la confiscation à la contre-valeur (prix d'achat). S'il n'est pas de bonne foi, ce que le juge pourra notamment déduire du fait que le bien a été vendu à un prix inférieur à sa valeur vénale normale, il peut décider de confisquer le bien immeuble.

Een gelijkaardige regeling is reeds ingevoerd voor de misdrijven huisjesmelkerij mensenhandel en mensensmokkel. De verbeurdverklaring van de tegenwaarde van vervreemde goederen is steeds facultatief.

Johan KLAPS (N-VA)
Werner JANSSEN (N-VA)
Leen DIERICK (CD&V)
Patricia CEYSENS (N-VA)
Benoît FRIART (MR)

Une réglementation similaire a déjà été instaurée pour les infractions relatives aux pratiques des marchands de sommeil ainsi qu'à la traite et au trafic d'êtres humains. La confiscation de la contre-valeur de biens aliénés est toujours facultative.